Но: 21

Ꙗшии 8. Августъ 1829

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ

ꙖШІИ

Ѥѯеленціа са деплин ꙟпꙋтерничитꙋл Президент ал Принципатꙋрилор Д: Генерал Жолтꙋхин аꙋ сосит сѫмбътъ сѣра ꙟ Орашꙋл ностꙋ кꙋ сънътате, ши аꙋ трас ꙟ квартиръ ла касъле Д: Ворникꙋлꙋи Ꙗлекꙋл Гречѣнꙋ, ꙋнде Дꙋминикъ ла 10 чѣсꙋри ПреСфинцитꙋл Митрополит кꙋ тоатъ боеримѣ аꙋ авꙋт чинсте асе ꙟмфъцоше Ѥѯеленціеи сале.

Марцй ла 6 Авгꙋст, чеи зіоа нащерей Ꙟмпърътѣщей сале Мърирй Марей Дꙋкесе Маріей Никꙋлаевней, саꙋ съвѫршит Молебин ꙟ Сфнта Митрополіе, пентрꙋ сънътате Ꙟмпърътѣщей сале Мърирй.

Дꙋпъ ачѣста саꙋ дат де Пресфинцитꙋл Митрополит ши ѡ дежене, ла карѣ саꙋ афлат ши Ѥѯ: са Президентꙋл ностꙋ плени потенціарю Д. Генерал Жолтꙋхен.

Газета Одесей дин 27 Юліе ꙟщіинцазъ де сосирѣ Мърирей сале Ꙟмпъратꙋлꙋи ла Петерсбꙋрг ꙟн 12 але ачестіеши.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ. 4 Юліе

Аꙋдіенціа Амбасадорꙋлꙋи енглезеск Д: Гордон ла Сꙋлтанꙋл аꙋ ꙋрмат ла 1 а ачестіа, ꙟлагърꙋл чел маре пе шесꙋл де ла Бꙋюк-дере, дꙋпъ ѡрѫндꙋелеле пре ашезате кꙋ ѡ формъ осъбитъ де челе май де найнте церемоній. Ꙟдиминѣца зилей хотърѫте пентрꙋ аꙋдіенціе, аꙋ пꙋрчес ла табъръ ѡ маре парте де инфантеріе тꙋрчѣскъ, спре а ꙟплини аколе дирегъторіа милитърѣскъ ꙟтимпꙋл церемоніилор. Кѫтева тꙋнꙋрй се афла ашезате апроапе пе нище дѣлꙋрй династѫнга таберей, ꙗръ лѫнгъ ꙋн редю фрꙋмос де палтинй ꙟтре Терапіа ши Бꙋіꙋк-дере съ афла кортꙋл сꙋлтанꙋлꙋи, авѫнд доꙋъ деспърцитꙋрй, ꙟн ꙋна дин ачесте се афла тронꙋл ꙟмпърътеск, дѣсꙋпра кꙋн акоперемѫнт де катифе рошіе кꙋсꙋтъ песте тот кꙋ мъргъритаре ши петри скꙋмпе. Дин дърѫптꙋл ачестꙋй корт, хотърѫт пентрꙋ аꙋдіенціе, ера алтꙋл май мик ꙟкореле съ афла ѡ канапе ꙟбръкатъ кꙋ щофъ скꙋмпъ пентрꙋ сꙋлтанꙋл, де а дрѣпта ачестора ера алтеле пентрꙋ министеріе, пентрꙋ сараскерꙋл, ши пентрꙋ свита Сꙋлтанꙋлꙋй, ꙗръ челе де а стѫнга ера пентрꙋ корпосꙋл депломатик, ꙟдърѫптꙋл кърора съ афла ши кортꙋл чел маре а лꙋй Каймакам Паша, че ꙟкипꙋѧ сала Диванꙋлꙋй ши ꙋнде саꙋ пріимит Амбасадорꙋл ши май ꙟнапой се ꙟшира челелалте кортꙋрй але таберей. Дечй ла тріи чѣсꙋрй диминѣца аꙋ мерс Амбасадорꙋл ла табъръ ꙟн ꙋрмътоарѣ помпъ: ꙟтѫю пъщѣ мꙋзика фрегатей кꙋ ѡ парте де ин

фантерїа маринєй Енглизєшй, апой 14 Чоходарй ай амбасадорулуй ꙟбрѫкацй ꙟн алб, шй 18 ꙟрошѹ; 6 слѫжиторй кѹ Ливрѣ галбѫнѫ; 6 камердинерй кѹ Ливрѣ ꙟкис албастрѫ кѹ фир де аѹр. Офицерїй корѫбїилор енглизєшй де рѫзбой, драгоманїй, Секретарюл Амбасадєй Д: Парисх шй ꙟтѫюл драгоман Д: Шаберт; ш апой Амбасадорѹл Д: Роберт Гордон кѫларе кѹ Лордзїй Армѹт шй Дѹнло, шй чїа лалцй ай Амбасадєи. Парада аѹ мерс кѹ ачаста орѫндуалѫ пѫнѫ ла кортѹл лѹй Каймакам Паша, ѹнде Амбасадорѹл дескѫлекѫнд депе кал саѹ прїимит де кѫтрѫ Сераскїерй Паша. Д: Гордон саѹ зѫбѫвит кѫтва кѹ Каймакам Паша, прин драгоманїй Есрар-Ефенди шй До: Шаберт, дѹпѫ ачєа ашерѫндѹсѫ 5 месе марй, Амбасадорѹл аѹ шѫзѹт сѫнгѹр ла маса Каймакамѹлѹй; Лордзїй Армѹт шй Дѹнло, Д: Парисх шй драгоманїи Шаберт шй Воод ла маса Сераскерюлѹй; Д: Д: Мелисх, Вилїе, Картврих, шй Гросвенор аѹ шѫзѹт ла маса дефтердарюлѹй; челеланте персоане але Амбасадєй саѹ ꙟпѫрцит пе ла челе доѹѫ месе. Ла 4 чєсѹрй салвеле де артилерїе аѹ фѫкѹт кѹноскѹтѫ венирѣ Сѹлтанѹлѹй, кареле дела скала шесѹлѹй ꙟкѫлекѫнд, ꙟкѹнџюрат де Гвардїе шй ꙟсоцит де свита милитѫрѣскѫ аѹ венит ла кортѹл де аѹдїенцїе. Ꙟнѫлцимѣ са пѹрта ѡ херване де постав порфирїѹ кѹсѹтѫ кѹ фир шй гѹлерѹл ꙟподобит кѹ дїамантѹрй: капѹл исе акоперѣ кѹ ѹн фес милитѫреск асеминѣ кѹсѹт кѹ Брилїантѹрй, прекѹм шй аршеоа калѹлѹй сѫѹ, шй а Едекѹлѹй се афла кѹсѹтѫ пестe тот кѹ Брилїантѹрй. Сѹлтанѹл трекѫнд пе динаинтѣ ѡшилор че ста ꙟпѫрадѫ, саѹ херетисит кѹ трїй стригѫрй де виват, че де асеминѣ аѹ рѣсѹнат ꙟминѹтѹл дескѫлекѫрей депе кал шй а ꙟтрѫрей сале ꙟкорт: дѹпѫ ачѣста Ꙟнѫлцимѣ са аѹ прїимит ла сине Министерїа пе Каймакамѹл шй Сераскїерюл. Амбасадорѹл шй свита лѹй саѹ ꙟбрѫкат кѹ херванеле ꙟкортѹл Каймакамѹлѹй, шй ла 5 чєсѹрй аѹ ꙟтрат ꙟкортѹл аѹдїенцїей кѹ дрегѫторїй Амбасадєй, ꙟсоцит шй де капицїй Башй ай Сѹлтанѹлѹй. Кѹвѫнтѹл ꙟлимба Енглизѣскѫ ростит де Д: Гордон саѹ тѫлмачит тѹрчєще де кѫтрѫ Есрар-Ефенди, ла каре аѹ рѫспѹнс ꙟсѹшй Каймакам Паша, дѫнд май ꙟтѫю Сѹлтанѹл а ꙟцѫлєџе ноима рѫспѹнсѹлѹй прин оаре каре пѹцине кѹвинте. Ꙟнѫлцимѣ са аѹ арѫтат аиче аса плѫчере прин ачѣста: кѫ Краюл Енглитерей аѹ алес дрепт Амбасадорю ла ꙟналта поартѫ пе ѹн бѫрбат атѫт де ꙟцелепт шй кѹмпѫтат. Дѹпѫ сфѫрширѣ рѫспѹнсѹлѹй ростит де Каймакамѹл, Амбасадорюл Ешинд дела аѹдїенцїе аѹ ꙟтрат ꙟкортѹл сѫѹ, шй ка ѡ џѹмѫтате де чєс дѹпѫ ачєа Сѹлтанѹл аѹ Ешит дин табѫрѫ сѹпт салвеле артилерїей шй виватѹриле ѡшилор сале. Лѹкрѹл ноѹ шй де ꙟсѣмнат, чи саѹ вѫзѹт ла цѣремонїа ачєстей аѹдїенцїе: Есте кѫ атѫт Амбасадорѹлѹй кѫт шй персоналѹлѹй сѫѹ ли саѹ ꙟвоит а ꙟтра ꙟнаинтѣ Сѹлтанѹлѹй кѹ сабїиле лор, каре де алте дѫцй ла асеминѣ ꙟпрежѹрѫрй требѹѧ селе лепеде.

АНГЛІА

Лондра 5 Юлїе. Сѫ четєще ꙟ Таймес: кѫ циркѹлѣзѫ ѡ весте ꙟдестѹл де мѹлцѫмитоаре шй ꙟдестѹл вредникѫ де кредицѫ асѹпра плѫкѫрилор, че ар фи арѫтат Мѫрирѣ са ꙟмпѫратѹл Николай де а фаче трактацїй де паче кѹ Тѹркїа, рѫземате пе кондицїй бине кѹвѫнтате. Дѣкѫ ꙟмпѫрѫтѣска са Мѫрире есте ꙟсѹфлецитѫ де ѹн сентимент аша вредник де лаѹдѫ, тоатѫ Европа ва дори спорюл чел бѹн ачєстей негоцїацїи де паче. Дакѫ потѹл марй ꙟкѹвїинцѫрй ꙟпедекѫ пе ѹн Принцип атѫт де пѹтерник спре а фаче чел ꙟтѫю пас, челелалте пѹтерй вор фи фѫрѫ ꙟдоиалѫ ꙟдестѹл ꙟцелепте пентрѹ а афла мижлочиторй ꙟвѫпѫцєцй де ардика ачєстѫ греѹтате, шй де а апропїе кѫтрѫ пѫчюире пе ачєшй дой Монархи ꙟдѹшмѫницй. Дѣкѫ Россїа нѹ дорєще де кѫт слобода негѹциторїе пе марѣ Нѣгрѫ, ачеста есте ѹн дрит пе кареле Тѹркїа й силитѫ де ал кѹноаще, шй фїеще каре алтѫ пѹтере требѹе сѫ адаогѫ сирґѹинцеле сале кѫтрѫ алкѫрцей де Петерсбѹрг, пентрѹ а аџѹнџе ла ачєст скопос атѫт де лецѹит. Ар фи ꙟн адевѫр не сѹферит, кѫ нѹмай динтрѡ ꙟдѫрѫпничїе сѹпѹшїй

Мъриреи сале съ фїе лиѱици де ꙟлеснирѣ транспортꙋлꙋй продꙋктꙋрилор лор, пе ѡ кале че сингꙋръ нꙋмай ꙋнеще провинцїиле Россїей челе май родитоаре кꙋ чеїелалтъ парте а Еѵропей.

Г Р Е К І Ѧ

Корфꙋ 10 юлїе. Ꙟщїинцъриле вените дела Егина дин 26 маи ꙟтъреск не прїимирѣ контелꙋй Каподистрїа де а ꙟплини Протоколꙋл Лондрей дин 10 мартїе, кареле пꙋне ꙟнаинтѣ гречилор ѡ армистицїе саꙋ ꙟчетарѣ армелор, ръдикарѣ блокаделор ши трацерѣ ѡщилор че сѫнт експедꙋите афаръ де Мореа, пѫнъ се вор съвѫрши негоцїацїиле прин Амбасадорїй сосиці ла Константинополе, ꙟкѫт се зиче къ Президентꙋл Грекїей ꙟфъцошѫнд Сенатꙋлꙋй депешеле дин партѣ Англїей пентрꙋ ачѣста, ар фи ресꙋфлат къ май бине съ ꙵсъ тае мѫнꙋле де кѫт съ пꙋе ꙟлꙋкраре ꙋн аше вътъмъторю Грекїей акт; Мꙋлте препꙋсꙋри дъ ачѣстъ сꙋмецїе а Президентꙋлꙋй Грекїей, ꙟсъ ѡрй ши чеар фи, ꙟсꙋши фаворитории Гречилор сѫнт сꙋпъраци де ачѣстъ алꙋи Хотърѫре, ка чеїа че ар пꙋтѣ ꙟпедека ла Константинополе ꙋшоара прїимире а пропозицїилор де паче ши карѣ вар пꙋтѣ адꙋче ноъ жигнирй ꙟтре пꙋтерй.

Дин Литератꙋръ

Венинꙋл сеꙋ отрава есте ѡрй че Матерїе прин ꙟсꙋшимѣ са кꙋ май мꙋлт сеꙋ май пꙋцин вътъмътоаре вїецъцилор и ѡаменилор ши адесе ѡрй адꙋкътоаре де моарте. Венинꙋриле се деосебеск де трїй фелюрй. 1 Чел де вїецъцй прекꙋм ал Шерпелꙋй, Виперей, Аспидей, Скорпїей, Ꙋпꙋрилꙋй де маре, ал Кантаріделор сеꙋ Гѫндачилор де тꙋрбат, ши алтеле. 2 Чел че съ скоате дин плѫнте прекꙋм дин Аконит (ѥрба ферꙋлꙋй) дин Кꙋкꙋтъ, спѫнзꙋ, алїорꙋ сеꙋ лаптеле кѫнелꙋй, дин Мезерїе, Масаларю, Мътръгꙋнъ, сѫмбꙋре де Мигдале амаръ, фрꙋнзъ де чиреши де Дафин, ѥрба Децетарюлꙋй, Афїонꙋл, ши алтеле. Ал 3 челчи се афлъ ꙟ Минерале прекꙋмꙋй Арсеникꙋл сеꙋ Шоричѣса, чел май ѡморѫторю венин; вениноасе сѫнт нꙋ май пꙋцин композицїиле де арамъ прекꙋм: Киклазърꙋл, ши май мꙋлте вѫпселе че се фак кꙋ дѫнсꙋл, асемине бꙋкателе и бъꙋтꙋриле акре ши пре сърате, че съ фербꙋ ꙟ васе де арамъ; мꙋлте препарате сеꙋ гътите дин Меркꙋрїе сеꙋ Арџинтꙋл вїꙋ, прекꙋм Пѣтра сꙋлиманꙋлꙋй, Преципитатꙋл сеꙋ лъгъритꙋл алб ши рошꙋ, асеминѣ ациделе сеꙋ акримиле Минерале прекꙋм Витрїолꙋл, Ацидꙋл де пꙋчоасе, Ацидꙋл де Силитръ, мꙋлте препарате сеꙋ гътите дин плꙋмб, прекꙋм Захар де плꙋмб, Билѣлъ, Минїе сеꙋ бар де плꙋмб, асемине винацеле ꙟдꙋлчите кꙋ захарꙋл де плꙋмб. Ацидꙋл нꙋмит Идрокїан, чїй ꙋн продꙋкт скос прин мъестрїа Химикъ дин Плѫнте ши вїецъцй ши есте пентрꙋ организмꙋл вїецъцилор чел май кꙋмплит ши май пътрꙋнзъторю венин наркотик сеꙋ аморциторю, дин кѫте саꙋ афлат пѫнъ акꙋма. ачеста ѡмоаръ май ꙟприпъ де кѫт тоате челелалте, ши де мꙋлте ѡрй ꙟ ачелаш минꙋт кѫнд аꙋ аџꙋнс ꙟ стомах.

Дин тоате венинꙋл Минералилор есте чел май примеждїос, ши аре ѡ пꙋтере фоарте грабникъ, кꙋ Симтоме ꙟфрикошате; ꙟтрѫнд ꙟ стомах причинꙋеще ѡ грѣцъ маре, згрꙋмаре не ꙟчетатъ ши върсаре кꙋ челе май греле дꙋрерй ши тъетꙋрй ꙟ стомах ши прин мърꙋнтаїе, ꙟ кꙋрѫнд се аратъ инфламацїе ши линсида грабникꙋл ацꙋторю ꙋрмѣзъ Кангренъ ши моарте. Прѣ венинꙋл плѫнтелор Наркотиче сеꙋ аморцитоаре ацѫцъ органеле, адꙋче амецѣлъ, дꙋрере де кап, грѣцъ, ѡбосалъ ши скимбарѣ ѡкилор, спасмос ꙟ тоате мъдꙋлъриле, фїорй, гроазъ ши ꙟ сфѫршит пїердерѣ тꙋтꙋрор симцирилор.

Венинꙋл ꙟнтръ ꙟ трꙋп нꙋ нꙋмай мѫкѫнд сеꙋ бѫнд лꙋкрꙋрй ꙟвенитате, даръ ши прин мꙋшкърй сеꙋ ꙟпꙋнсꙋрй, и прин арме ꙟвенинате. Ел ꙟнтръ ши прин Респирацїе саꙋ ръсꙋфларе тръгѫнд ꙟ сине фꙋм и абꙋрй де кърбꙋнй де пꙋчоасъ, ши де лꙋкрꙋрй че се афлъ ꙟ ферментацїе сеꙋ доспире асемине

аȣрѝ тарѝ шѝ ꙟнекъторѝ, аерȣл ꙟкис шѝ стрикат прин ръсȣфларѣ а май мȣлтор оамени, миросȣл чел таре а май мȣлтор флорѝ ла ȣн лок ꙟкис, шѝ ꙟ сфѫршит аиче се сокотеще вениинȣл боалелор липичоасе: прекȣм ал лȣнгорилор, тȣрбърей, венерей шѝ алтеле.

Ꙟпротива вениинȣлȣй минерал антифармѫк есте ȣнтȣл де лемн, лаптеле, албȣшȣл де оȣ, пȣчоаса топитъ кȣ саре де ченȣшъ сѣȣ поташъ, камфора шѝ алтеле; ꙟпротива Наркотичелор сѣȣ аморцитоарелор се ꙟтребȣинцазъ акримиле плѫнтелор: оцътȣл, шѝ винȣл акрȣ; ꙟпротива афионȣлȣй май вѫртос кафѣоа сѣȣ шѝ вин и камфоръ; ꙟпротива мȣшкѫрилор сѣȣ ꙟпȣнсȣрилор вениноасе ȣнцери кȣ ȣнтȣрѝ грасе; ꙟпротива венерей лȣкрѣзъ меркȣріа, іаръ ꙟпротива вениинȣрилор липичоасе, сѫнт челе май пȣцине антифармече афлате пѫнъ акȣма. Ꙗіесте осѣбите Ремедій сѣȣ виндекърѝ дȣпъ осъбите фелюриле вениинȣлȣй, нȣмай атȣнчѣ пот фи фолоситоаре, кѫнд се вор ꙟтребȣинца фоарте ꙟ грабъ шѝ пѫнъ а нȣш лъци вениинȣл ръȣтатѣ ꙟ трȣп.

Газета литераль де Лондра дин 6 Юліе. Кȣпринде артикȣлȣл ȣрмъторю: Ам авȣт прилеж ани ꙟнкрединца деспре дарȣл чел престе фире ал Д Шаберт, де а ста ꙟпротива вениинȣлȣй атѫт ал челȣй дин лъȣнтрȣл кѫт шѝ ал челȣй дин афаръ. Д Шаберт есте бърбатȣл, чи нȣ де мȣлт аȣ арътат ачѣ минȣната пȣтере де а ста ꙟпротива фокȣлȣй, петрекѫнд кѫтва тимп ꙟкис ꙟ кȣптоаре ꙟфіербѫнтате сȣпт ѡ температȣръ сѣȣ градȣл кълдȣрей мȣлт май ꙟтрекъторю де кѫт ар пȣтѣ сȣфери ори каре алтъ зидире. Ел аȣ арътат експериментеле (черкъриле) сале ꙟтрȣ адȣнаре де 15 персоане, ꙟтре кариле се афла май мȣлцѝ Докторѝ шѝ алте персоане ꙟвъцате. Дȣпъ че саȣ ꙟнармат кȣ презерватівȣл сѣȣ антифармѫкȣл ꙟпротива вениинȣлȣй віетъцилор, аȣ ꙟгицит 40 гръȣнце де фосфор ꙟ фіинца адȣнърей, чей кȣпринсе де мираре, фосфорȣл и саȣ пȣс пе лимбъ де кътръ ѡ персоанъ дин челе де фацъ, шѝ саȣ ꙟгицит фъръ ничѝ ѡ ꙟдоѫлъ; Кредем къ ачѣстъ кантитате сѣȣ мъсȣръ ар фи фост ꙟдестȣлъ де а оморѫ пе тоцѝ чіѝ чи се афла де фацъ, пробa сѣȣ Ексзпериментȣл чел май де пре ȣрмъ лаȣ фъкȣт сорбинд ꙟ мічѝ ꙟгицитȣрѝ доȣъ лингȣрѝ де ȣнт де лемн клокотит (кȣ 120 граде престе фербинтѣла апей че ферве, ачѣста аȣ ꙟплинитѡ ел фъръ а пътими чева, ди шѝ лингȣра дȣпъ ачѣѫ аȣ ръмас кѫте ва минȣте атѫт де фербинте, ꙟкѫт наȣ фост кȣ пȣтинцъ кȣива а ѡ пипъи кȣ мѫна. Дȣпъ ачаста Д Шаберт аȣ цинȣт капȣл дрепт асȣпра аȣбȣрилор че ещѣ дин Арсеник сѣȣ шоричѣсъ, каріи ꙟпръщіиндȣсе прин касъ, саȣ ꙟтърѝ атѫта, ꙟкѫт нȣ пȣтѣ фи фъръ примеждіе пентрȣ чіѝ де фацъ. Ꙟ сфѫршит пътрȣншѝ де воїсаселе симцирѝ шѝ пентрȣ не вътъмарѣ лȣй, шѝ норокȣл нострȣ де анȣ ни фаче причинъ сѣȣ пърташ ȣчидерей де сине, възȣръм пе Д Шаберт шъзинд ла масъ шѝ мѫнкѫнд кȣ апетет. Ел зиче къ ар аве тріѝ антифармече, адекъ ȣн Презерватив ꙟпротива вениинȣлȣй плѫнтелор, (бȣрȣенилор) алтȣл ꙟпротива віетъцилор шѝ ал тріиле ꙟпротива минералелор. Ел ꙟкъ ни ꙟкрединцазъ къ ва пȣтѣ ꙟгицѝ фъръ примеждіе акримѣ Идрокіанъ; шѝ фіинд къ аȣ фост мȣшкат де випере шѝ алте віетъцѝ вениноасъ фъръ вътъмаре, апой ел съ афлъ ꙟ сокотинцъ, къ ремедіа сѣȣ виндекарѣ ꙟтребȣинцатъ де дѫнсȣл ꙟпротива мȣшкърей ȣнȣй кѫне тȣрбат ва фи кȣ бȣнъ ȣрмаре.

ѠБСЕРВАЦІЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зіоа	Ѡбсервацієй	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣи
8 Авгȣст	ла Амѣзъзи	† 21.	28. 8.	сенин кȣ вѫнт.

Ла 9 Авгȣст Соареле ръсаре ла 10 ч. 14 м Амѣзъзи вине ла 5 ч. 7 м